

วิชาการเปรียบเทียบแบบธรรมเนียมนิยม

การแต่งกายเครื่องแบบทหาร

ขอบเขตการสอน

สิทธิ และโอกาสในการแต่งเครื่องแบบทหาร

ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบทหารบก

การแต่งเครื่องแบบทหารในโอกาสต่างๆ

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์กับเครื่องแบบ

การใช้กระบี่ ถุงมือ และ การใช้ผ้าพันแขนทูกซ์

ประเภทของสายยงยศ

การประดับเครื่องหมายยศ เหล่า และสังกัด

เครื่องหมายพิเศษ เครื่องหมายอื่นๆ

พิธีการต่างๆ แบ่งเป็น 4 ประเภท

1. พระราชพิธี คือ งานที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดตามราชประเพณี เช่น พระราชพิธีสงกรานต์ พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาฯ ก่อนถึงงานพระราชพิธีจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มี “ หมายกำหนดการ ” ซึ่งส่วนราชการจะได้อำหนดให้ข้าราชการไปเข้าเฝ้าฯ ตามกำหนดการนั้น

2. รัฐพิธี คือ งานที่รัฐบาลกำหนดไว้เป็นประจำปี เป็นงานรัฐพิธีและมีหมายกำหนดการเสด็จพระราชดำเนิน เช่น รัฐพิธีวางพวงมาลา หรือพานพุ่มดอกไม้ถวายสักการะ ณ พระบรมราชานุสรณ์ เป็นต้นส่วนราชการจะจัดข้าราชการเป็นคณะผู้แทนไปถวายบังคมและเฝ้าฯ รับเสด็จ

3. พิธีทางทหาร คือ งานที่ทางราชการทหารกำหนดขึ้น เช่น พิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน
พิธีประดับเครื่องหมายยศ พิธีอำลาชีวิตราชการฯ ซึ่งพิธีต่างๆ เหล่านี้ ยึดถือปฏิบัติตาม
ข้อบังคับ ระเบียบ และแบบธรรมเนียมทหารที่กำหนดไว้

4. พิธีตามประเพณี คือ งานที่ส่วนราชการหรือเอกชน หรือบุคคลจัดขึ้นตามประเพณี เช่น
พิธีบำเพ็ญกุศลต่างๆ พิธีอุปสมบท พิธีสมรส พิธีศพ เป็นต้น ยึดถือตามแบบธรรมเนียม
นิยมประเพณีไทยของแต่ละสังคมหรือท้องถิ่นนั้นๆ

พระราชบัญญัติ เครื่องแบบทหาร

พุทธศักราช ๒๕๓๓

มาตรา 4

เครื่องแบบทหาร หมายถึง เครื่องแต่งกายทั้งหลายที่กำหนดให้ทหารแต่งประกอบด้วย หมวก เสื้อ กางเกง รองเท้า เครื่องหมายยศ เหล่า และอื่น ๆ กับเครื่องประกอบต่าง ๆ

มาตรา 5

ลักษณะ ชนิด ประเภท กับการแต่งเครื่องแบบทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 6

ผู้ใดแต่งเครื่องแบบทหารโดยไม่มีสิทธิจะแต่งได้ โดยชอบด้วย

กฎหมาย ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๕ ปี

** หากแต่งเครื่องแบบทหาร ในเขตประกาศใช้กฎอัยการศึก

ในเวลาสงคราม กระทำความผิดคดีอาญา ต้องระวางโทษ

จำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี

มาตรา ๖ ทวิ ผู้ใดแต่งกายคล้ายเครื่องแบบทหารต้องระวางโทษ

ปรับไม่เกินสองร้อยบาท ในเขตประกาศใช้กฎอัยการศึกในเวลาสงคราม

กระทำความผิดคดีอาญา ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี

กฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๖๙)

ออกตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร

พุทธศักราช ๒๕๖๗

ว่าด้วย สิทธิและโอกาสในการแต่งเครื่องแบบทหาร

ผู้ที่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหาร ได้ทุกโอกาส

✓ ทหารกองประจำการ นักเรียนทหาร และทหารประจำการ

✓ นายทหารนอกกอง ราชองครักษ์พิเศษ

✓ นายทหารพิเศษ ผู้บังคับการพิเศษ

✓ นายทหารสัญญาบัตรนอกประจำการ

พลทหารและนายทหารประทวนนอกประจำการ

แต่งเครื่องแบบทหารได้เฉพาะในโอกาสต่อไปนี้

- ถูกเรียกระดมพล
- ถูกเรียกเข้ารับราชการทหาร

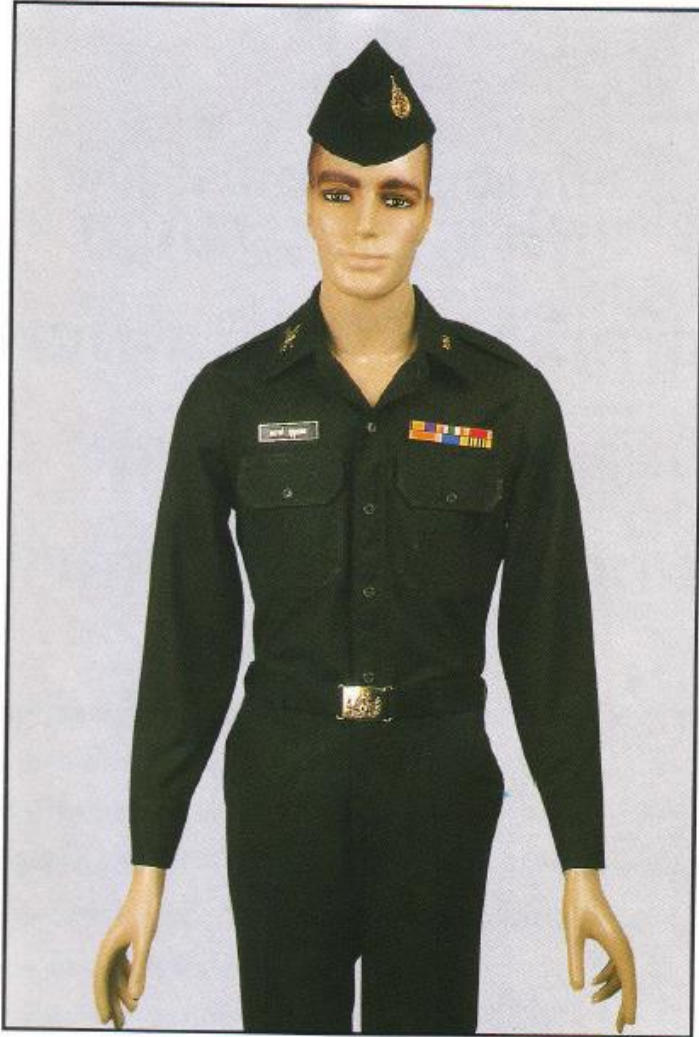
กรณีที่ได้รับเหรียญกล้าหาญ หรือเหรียญชัยสมรภูมิ หรือเหรียญอื่นที่มี
สิทธิเช่นเดียวกัน มีสิทธิแต่งเครื่องแบบได้ เฉพาะในโอกาสที่ได้รับเชิญ

- งานพระราชพิธี หรือรัฐพิธี
- งานต่าง ๆ ของทหาร
- งานพิธีอันมีเกียรติทั่ว ๆ ไป
- งานที่เกี่ยวข้องกับราชการ

เครื่องแบบพลทหารมี 5 ชนิด

1. เครื่องแบบปกติ
2. เครื่องแบบฝึก
3. เครื่องแบบสนาม
4. เครื่องแบบครึ่งยศ
5. เครื่องแบบเต็มยศ

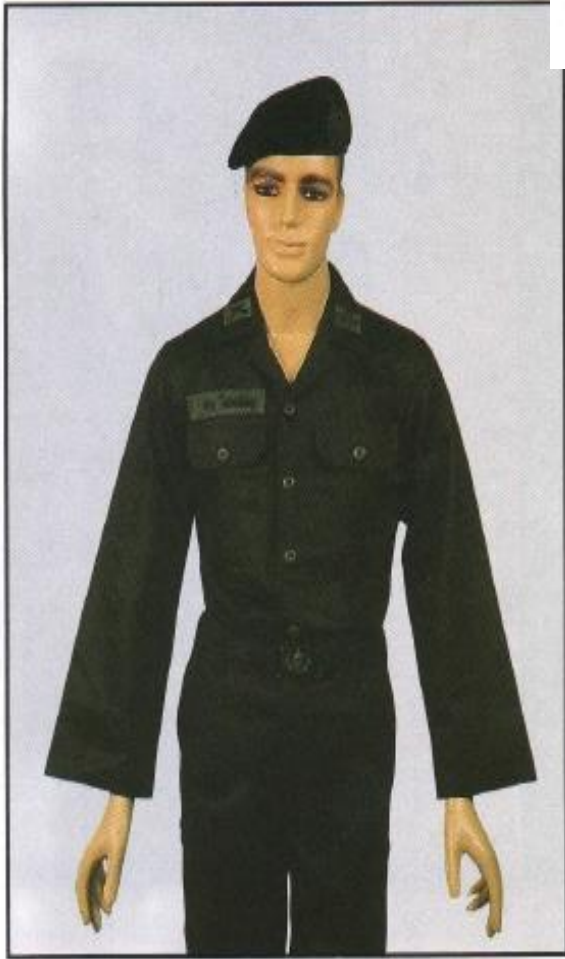
เครื่องแบบปกติ

ประกอบด้วย

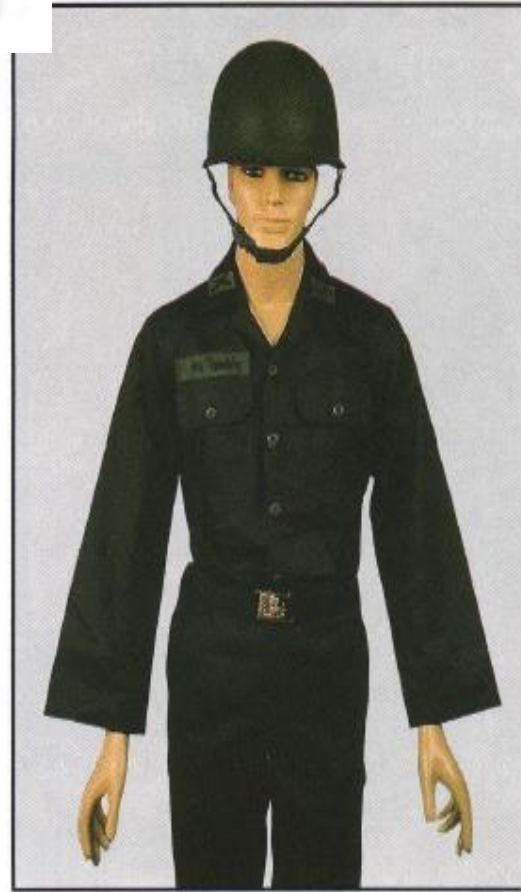
- หมวกหนึบสีทากี้แกมเขียว
- เสื้อคอพับสีทากี้แกมเขียว
- กางเกงขายาวสีทากี้แกมเขียวแบบปกติ
- เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีทากี้แกมเขียวหรือสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ/รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ/รองเท้าสูง
ครึ่งน่องหนังสีดำ

เครื่องแบบฝึก

ประกอบด้วย*

- หมวกทรงอ่อนสีดำ หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว
- เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว ชนิด ๒ กระเป๋
- กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก ชนิดมีกระเป๋าย่อมียดชาย
- เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีดำ
- รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

หมายเหตุ

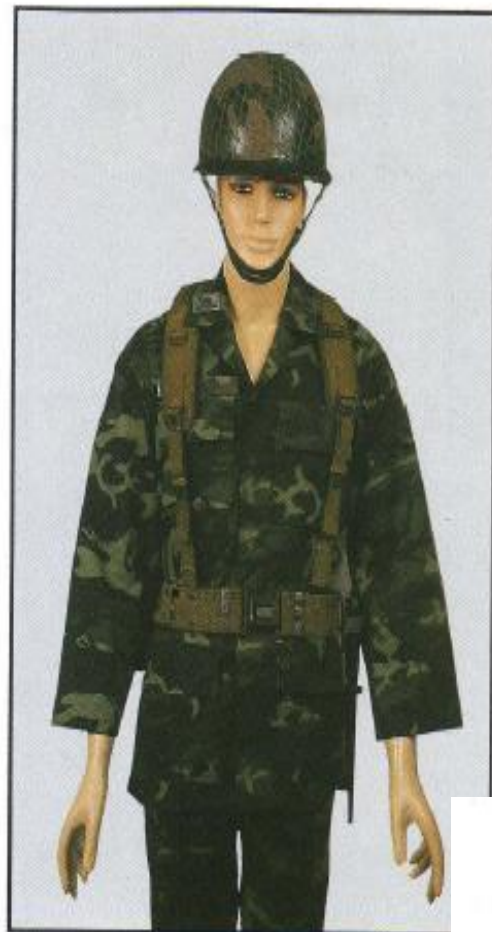
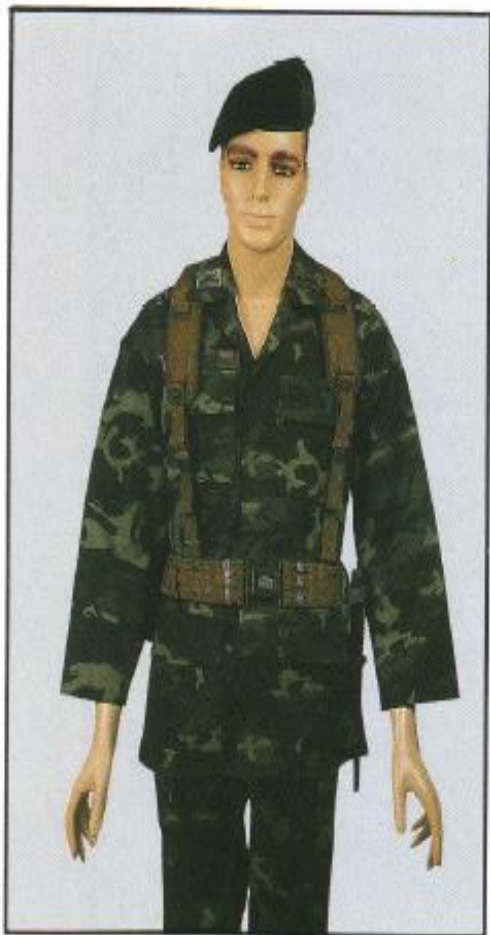
หมวกทรงอ่อนสีดำ มีตราหน้าหมวก รูปเครื่องหมายกองทัพบก ขนาดกลาง (กว้าง ๖ ซม. สูง ๗.๕ ซม.) ปักหรือทำด้วยไหม หรือด้ายสีน้ำเงินดำ

ในบางโอกาสที่ไม่เป็นพิธีการ จะพับแขนเสื้อไว้เหนือศอกก็ได้ โดยกำหนดความกว้างของส่วนที่พับไว้ประมาณ ๓-๔ นิ้วฟุต**

ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีดำที่มีหัวเข็มขัดทำด้วย

เครื่องแบบสนาม

ประกอบด้วย*

- หมวกทรงอ่อนสีดำ หรือหมวกเหล็กสีทากี้แกมเขียว
- เสื้อสนามคอเปิด สีทากี้แกมเขียว

หมายเหตุ

หมวกเหล็ก เสื้อสนามและกางเกงสนามชายยาว ให้ใช้สีทากี้แกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่นเพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ (สีพราง) ทหารซึ่งปฏิบัติราชการสนามชายแดนตามแผนป้องกันประเทศ ใช้หมวกทรงอ่อน สีทากี้แกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่น เพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ (สีพราง) ได้อีกชนิดหนึ่ง**
ใช้เข็มขัดด้ายดัก หรือวัตถุเทียมด้ายดักสีดำ ที่มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองหรือโลหะรมดำก็ได้

เครื่องแบบครึ่งยศ

ลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีงาก็แถมเขี้ยว

**กฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๖๑ ข้อ ๑

เครื่องแบบครึ่งยศ

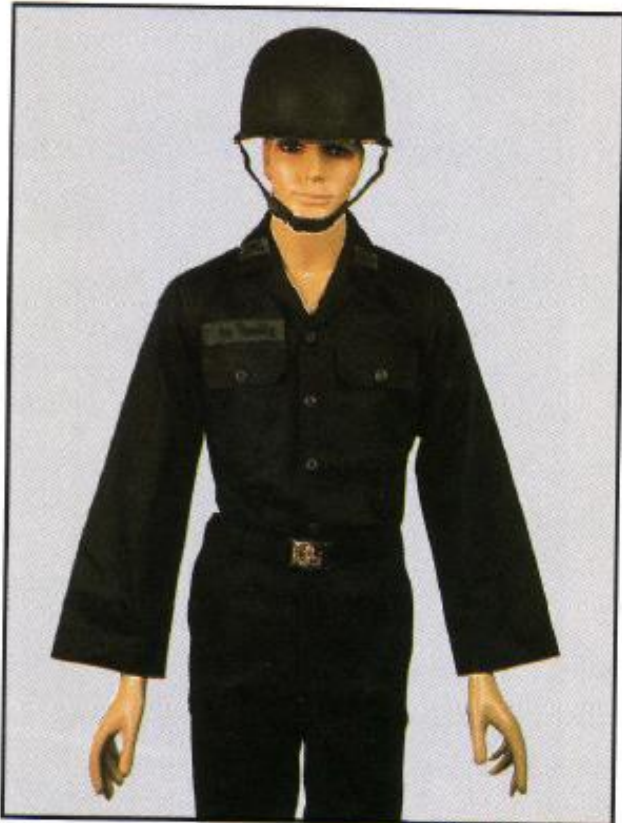
สำหรับพลทหารในกรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์ และในกรมทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(ร.5) ให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นมาอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- หมวกยอด
- เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- กางเกงแถบ
- **กันชีพ**และเข็มขัดหนัง
- รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ

เช่นเดียวกับ เครื่องแบบฝึก

****** เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็ก สีกากีแกมเขียว

เครื่องแบบนายทหารประทวน มี 8 ชนิด

1. เครื่องแบบปกติขาว (หมวกทรงหม้อตาลสีขาว)
2. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอเบะ
(หมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว หรือหมวกหนีบสีกากีแกมเขียว)
3. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอพับ
4. เครื่องแบบปกติกากีน้ำตาลแกมเขียวคอพับ
5. เครื่องแบบฝึก (หมวกแก้ปทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว, หมวกทรงอ่อนสีดำ หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว)
6. เครื่องแบบสนาม (หมวกแก้ปทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว, หมวกทรงอ่อนสีดำ หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว)
7. เครื่องแบบครึ่งยศ (เหมือนเครื่องแบบปกติขาว เว้น รองเท้าเป็นหุ้มข้อ)
8. เครื่องแบบเต็มยศ (เหมือนเครื่องแบบปกติขาว เว้น รองเท้าเป็นหุ้มข้อ)

เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตรชายมี 11 ชนิด

๑. เครื่องแบบปกติขาว
๒. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอเบะ
๓. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอพับ
๔. เครื่องแบบปกติกากีนวลแกมเขียวคอพับ
๕. เครื่องแบบฝึก

เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตรชาย (ต่อ)

๖. เครื่องแบบสนาม
๗. เครื่องแบบครึ่งยศ
๘. เครื่องแบบเต็มยศ
๙. เครื่องแบบสโมสรคอปิด
๑๐. เครื่องแบบสโมสรอกแข็ง
๑๑. เครื่องแบบสโมสรอกอ่อน

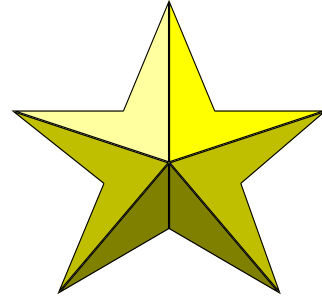

เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตรหญิงมี 13 ชนิด

1. เครื่องแบบปกติขาว
2. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอเบะ
3. เครื่องแบบปกติกากีแกมเขียวคอปก
4. เครื่องแบบปกติขาวคอปก
5. เครื่องแบบปกติกากีนวลแกมเขียวคอปก
6. เครื่องแบบปกติกากีนวลแกมเขียวคอพับ

เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตรหญิง (ต่อ)

7. เครื่องแบบปกติขาวคอพับ
8. เครื่องแบบฝึก
9. เครื่องแบบสนาม
10. เครื่องแบบครึ่งยศ
11. เครื่องแบบเต็มยศ
12. เครื่องแบบสโมสร
13. เครื่องแบบสโมสรออกอ่อน

เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตร

เครื่องแบบปกติขาว

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- กางเกงขายาวสีขาว
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบปกติขาว

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว
- เสื้อชั้นนอกคอแบะและกระโปรงสีขาว
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก
- ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- **กระเป๋าสีดำขนาดเล็ก**

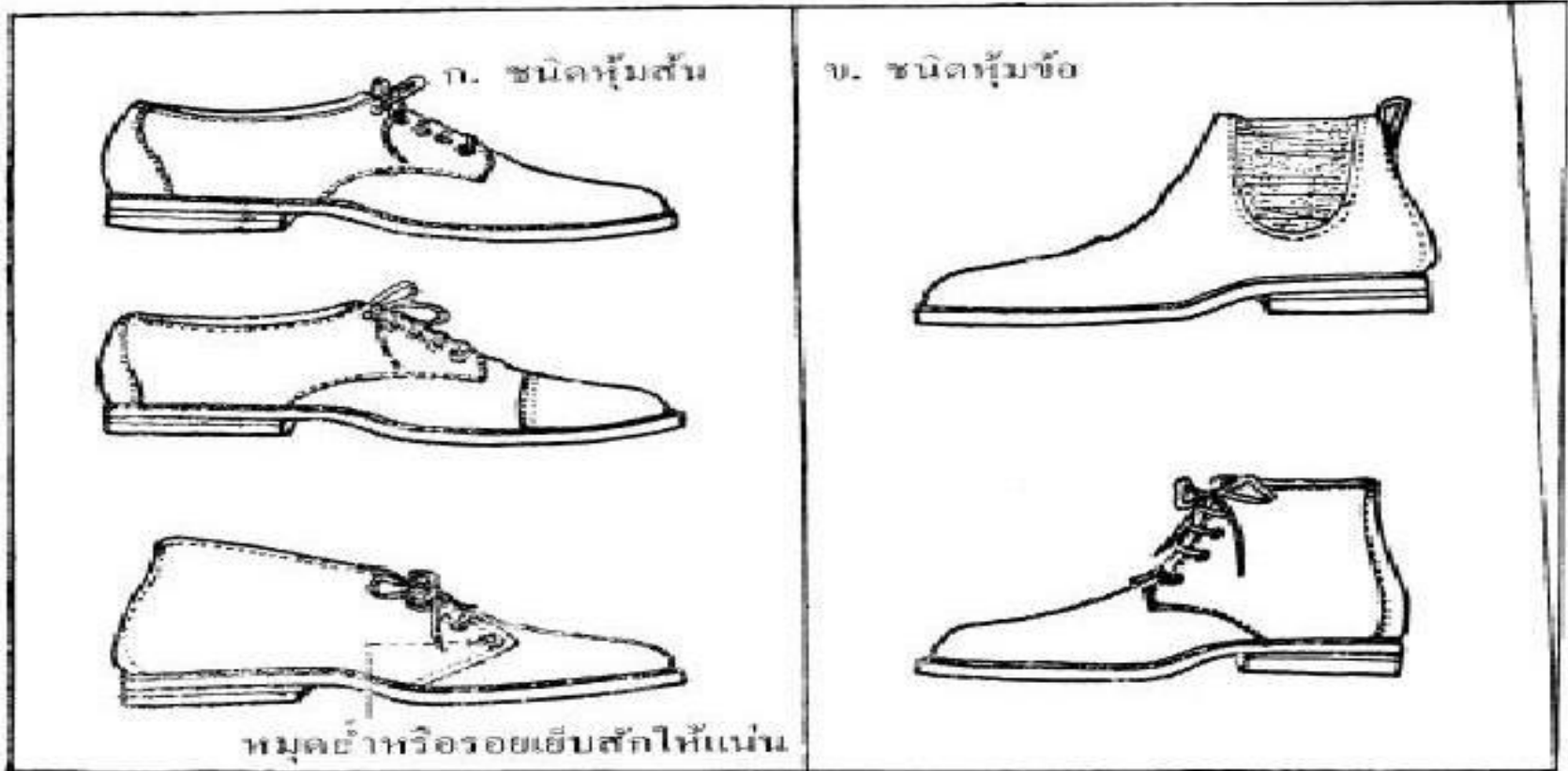
เสื้อชั้นนอกที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่
๓ ดุม และใช้เชืตสีขาวผ้าผูกคอสีดำเงื่อน
กะลาสี

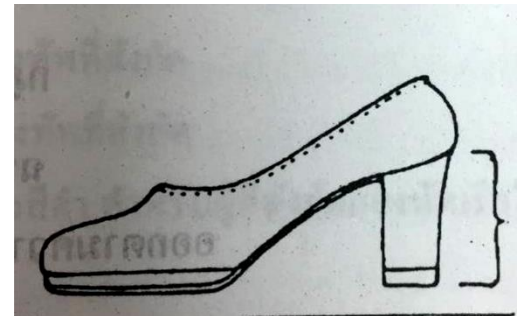
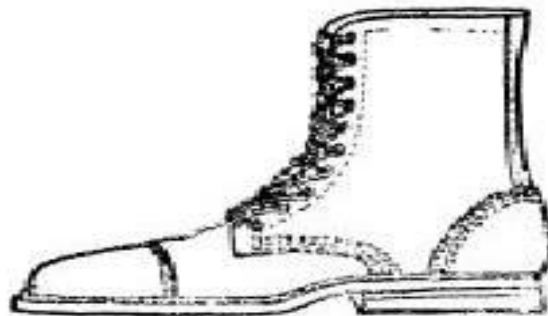
โอกาสแต่งเครื่องแบบปกติขาว

- ไปในงานพระราชพิธี หรือรัฐพิธี
- เข้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสต่าง ๆ
- รับ - ส่ง เสด็จ
- ไปในงานพระราชทานเพลิงศพ
- งานพิธี งานเลี้ยงรับรองเป็นเกียรติ

รองเท้า

ค. ชนิดสูงครึ่งน่อง

สั้นสูงไม่
เกิน 7
ซม.

เครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอเบะ

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลหรือหมวกหนีบ
สีกาภิแกมเขียว
- เสื้อชั้นนอกคอเบะและกางเกงขายาว
สีกาภิแกมเขียว
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอเบะ

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกาภิแกมเขียว
- เสื้อชั้นนอกคอเบะและกระโปรง
สีกาภิแกมเขียว
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก
- ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- กระเป๋าสีดำขนาดใหญ่

โอกาสแต่งเครื่องแบบปกติก็เก๋เกมเขียวคอเบะ

- ในการเยี่ยมชมค่านับเป็นทางการ
- ในการรายงานตนเอง
- ในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน ๆ
- ในงานพิธีที่เป็นเกียรติของหน่วย
- เมื่อเป็นตุลาการศาลทหาร

เครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอปับ

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลหรือหมวกหนีบสีกาภิแกมเขียว
- เสื้อคอปับและกางเกงขายาวสีกาภิแกมเขียว
- เข็มขัดด้ายถักสีกาภิแกมเขียวหรือสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบปกติขาวคอปับ

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกหรือหมวกหนีบสีกากีแกมเขียว
- เสื้อคอปับสีขาวแขนยาวหรือแขนสั้นมีขลิบที่ริมปกเสื้อ
- กระโปรง/กระโปรงกางเกง/กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียว
- เข็มขัดหนังสีดำหรือเข็มขัดด้ายถักสีกากีแกมเขียวหรือสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือชนิดไม่ผูกเชือก
- กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่

เครื่องแบบปกติกากีนवलกรมเขียวคอพับ

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลหรือหมวกหนีบสีกากีกรมเขียว
- เสื้อคอพับสีกากีนवलกรมเขียว
- กางเกงขายาวสีกากีกรมเขียวแบบปกติ
- เข็มขัดด้ายถักสีกากีกรมเขียวหรือสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

สมัยท่าน พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก

เครื่องแบบปกติกาकिनवलแกมเขียวคอปับ

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกหรือหมวกหนีบสีกาकिनแกมเขียว
- เสื้อคอปับสีกาकिनवलแกมเขียวแขนสั้นมีขลิบที่ริมปกเสื้อ
- กระโปรง/กระโปรงกางเกง/กางเกงขายาว

สีกาकिनแกมเขียวแบบปกติ

- เข็มขัดหนังสีดำหรือเข็มขัดด้ายถักสีกาकिनแกมเขียวหรือสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือชนิดไม่ผูกเชือก
- กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่

เครื่องแบบปกติกากีเกมเขียวคอปก

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกหรือหมวกหนีบสีกากีเกมเขียว
- เสื้อคอปกสีกากีเกมเขียว
- กระโปรง/กระโปรงกางเกง/กางเกงขายาวสีกากีเกมเขียว
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือชนิดไม่ผูกเชือก
- กระเป๋าสีดำขนาดใหญ่
- รองเท้าหุ้มส้นสีดำชนิดไม่ผูกเชือกให้ใช้กับกระโปรง ส่วนชนิดผูกเชือกให้ใช้กับกางเกงขายาวกากีเกมเขียวแบบปกติ

เครื่องแบบปกติขาวคอปก

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกหรือหมวกหนีบสีกากีแกมเขียว
- เสื้อคอปกสีขาว
- กระโปรง/กระโปรงกางเกง/กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียว
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือชนิดไม่ผูกเชือก
- กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่

เครื่องแบบปกติกาเกี๊ยนวลแถมเขี้ยวคอปก

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกหรือหมวกหนีบสีกาเกี๊ยนวลแถมเขี้ยว
- เสื้อคอปกสีกาเกี๊ยนวลแถมเขี้ยว
- กระโปรง/กระโปรงกางเกง/กางเกงขายาวสีกาเกี๊ยนวลแถมเขี้ยว
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือชนิดไม่ผูกเชือก
- กระเป๋าคาดสีดำขนาดใหญ่

โอกาสแต่งเครื่องแบบปกติก็เกมเขียวคอปับ/คอปก

- ปฏิบัติราชการตามปกติ และในการศึกษา
- ขณะศึกษา ดูงาน
- เดินทางภายในประเทศ เมื่อแต่งเครื่องแบบ
- ไปในงานสังคม
- งานพิธีของส่วนราชการพลเรือน

เครื่องแบบฝึก

ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทากิแกมเขียว หรือหมวกทรงอ่อนดำ
- เสื้อคอเปิดสีทากิแกมเขียว
- กางเกงขายาวสีทากิแกมเขียวแบบฝึก
- เข็มขัดด้ายถัก หรือวัตถุเทียมด้ายถักสีทากิแกมเขียว / ดำ
- รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

หมายเหตุ กรณีพับแขนเสื้อ กำหนดความกว้างของส่วนที่พับ

ประมาณ 3-4 นิ้วพับ

เครื่องแบบฝึก

เครื่องแบบสนาม

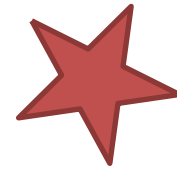
ประกอบด้วย

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว หรือหมวกทรงอ่อนสีดำ หรือหมวกเหล็กกากีแกมเขียว
- เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว หรือเสื้อสนามคอเปิดสีกากีแกมเขียว
- กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียว แบบฝึก หรือกางเกงสนามขายาวสีกากีแกมเขียว
- เข็มขัดด้ายถัก หรือวัตถุเทียมด้ายถักสีแกมเขียว หรือสีดำ
- รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า
- เครื่องแบบชนิดนี้ให้ใช้เครื่องสนามประกอบด้วย

โอกาสแต่งเครื่องแบบฝึก/เครื่องแบบสนาม

1. ทำการฝึก
2. ทำหน้าที่รักษาการณ์
3. ปฏิบัติราชการสนาม
4. ประจำแถวหรือควบคุมแถวทหาร

ถ้าไปราชการ ตจว. โดยไม่มีคำสั่งอะไรให้แต่งชุด....???

เครื่องแบบครึ่งยศ

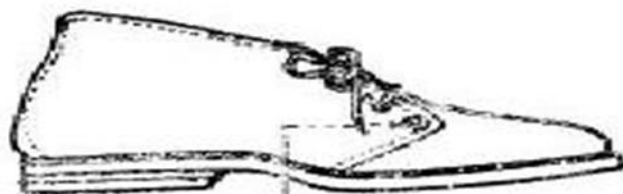
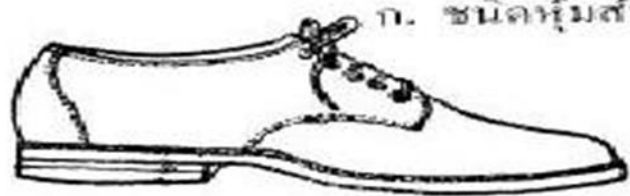
ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลสีขาวยาว
- เสื้อชั้นนอกคอเปิดสีขาวยาว
- กางเกงแถบ
- รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

รองเท้า

ก. ชนิดหุ้มส้น

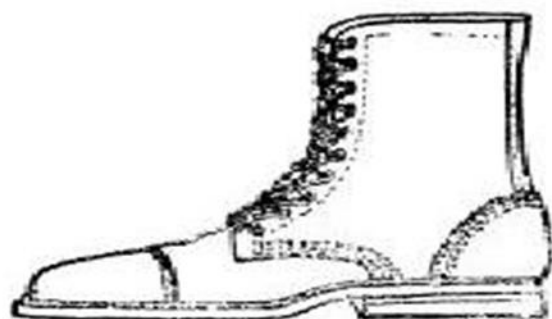

หมุดเข้าหรือรอยเย็บสักรให้แน่น

ข. ชนิดหุ้มข้อ

ค. ชนิดสูงครึ่งม่อ่ง

เครื่องแบบหญิงยศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว

เว้นแต่ ใช้กระโปรงสีดำ/กระเป๋าทึบสีดำ

ขนาดเล็ก ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

อย่างเต็มยศ แต่ไม่สวมสายสะพาย

และสายสร้อย

เครื่องแบบเต็มยศ

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- กางเกงแถบ
- รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบเต็มยศ

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

ในโอกาสอยู่ต่างประเทศที่มีอากาศหนาวให้ใช้

- หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีน้ำเงินดำ
- เสื้อชั้นนอกคอคอแบะสีน้ำเงินดำ
- กระโปรงสีน้ำเงินดำ

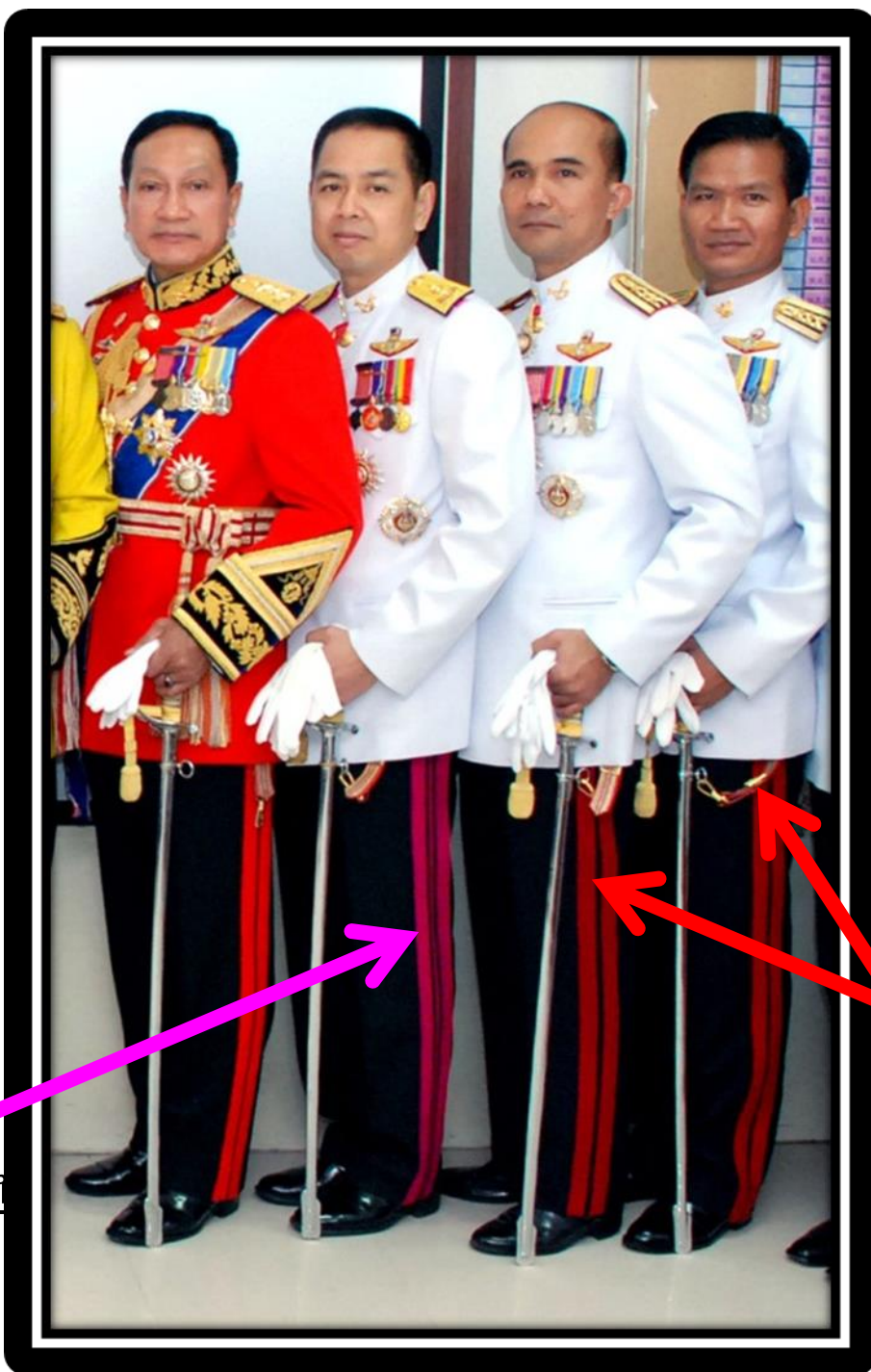
การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เวลาแต่ง
เครื่องแบบเต็มยศ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๖

กางเกงดำแถบแดงชั้นนายร้อย
และชั้นนายพัน ทบ. แถบสีกหลาด
สีแดงกว้าง ๒.๕ ซม. ข้างละ ๒ แถบ
เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ ซม.

กางเกงดำแถบสีบานเย็น ชั้นนายพล ทบ.
มีแถบสักหลาดสีบานเย็น กว้าง ๒.๕ ซม.
ข้างละ ๒ แถบเว้นระยะระหว่างแถบ
๑.๕ ซม. และมีแถบสักหลาด สีบานเย็น
กว้าง ๐.๕ ซม. ๑ แถบคั่นกลาง

ชำนนายพล

กางเกงดำแถบ บานเย็น เท่านั้น

ชำนนายร้อยและชำนนาย

พ้น

กางเกงดำแถบ แดง

เท่านั้น

เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์และเต็มยศทั่วไป
ชั้นนายร้อยและชั้นนายพันและชั้นนายพล (3 เหล่าทัพ)

เครื่องแบบสโมสรถอปิด

ประกอบด้วย

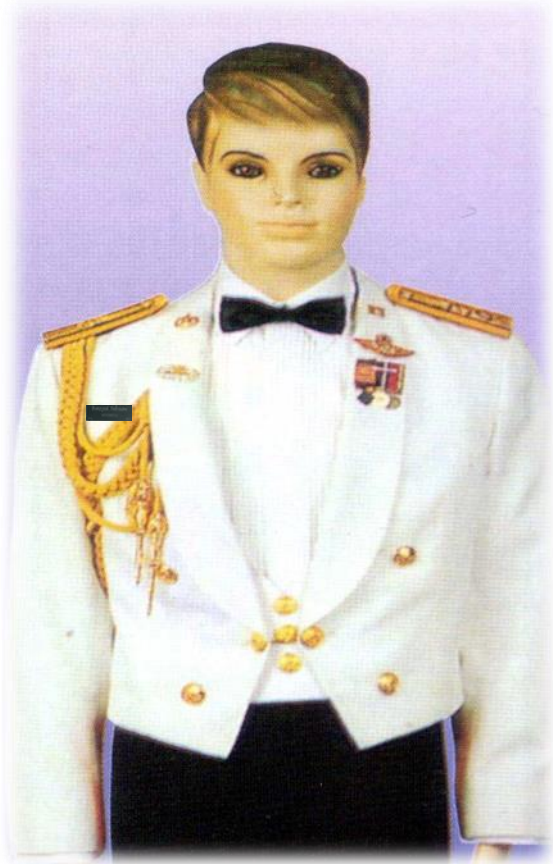
- หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- กางเกงแถบ
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนัง
สีดำ

เครื่องแบบ

เครื่องแบบสตรีมสรอกแข็ง

ประกอบด้วย

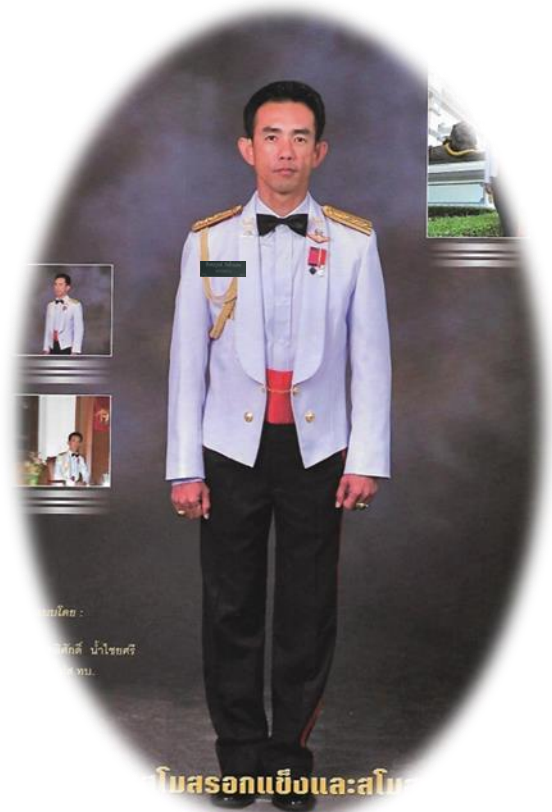

- หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว (เมื่อมีอากาศหนาวจะใช้เสื้อชั้นนอก เปิดอกสีน้ำเงินดำก็ได้)
เสื้อกั๊กสีขาวและเสื้อเชิ้ตอกแข็งสีขาวหรือเชิ้ตอกจีบสีขาวก็ได้
(เมื่อใช้เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีน้ำเงินดำให้ใช้เสื้อกั๊กสีน้ำเงินดำ)
- กางเกงแถบ
(เมื่อใช้เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีน้ำเงินดำ ให้ใช้กางเกงสีน้ำเงินดำ)
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบสตรีมสรอกอ่อน

ประกอบด้วย

- หมวกทรงหม้อตาลสีขา
- เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขา
(เมื่อมีอากาศหนาวจะใช้เสื้อชั้นนอก
เปิดอกสีน้ำเงินดำก็ได้)
- เสื้อเชิ้ตอกอ่อนสีขาและแพรแถบรัดเอว
- กางเกงแถบ
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

เครื่องแบบสตรี

แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

เว้นแต่

- ให้ใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย
- ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จำลอง ขนาด ๑ ใน ๓ ของของจริง

เครื่องแบบสตรีเรือรบ

ประกอบด้วย

- หมวกเก็บทรงอ่อนพับปีกสีขาว
- เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาวและเสื้อเชิ้ตอกจีบสีขาว
- ผ้าผูกคอสีดำเงอรูปสามเหลี่ยม
- กระโปรงดำ (ผ้าสักหลาดหรือเสิร์จ) ยาวคลุมข้อ
- กระเป๋าสีดำขนาดเล็ก
- ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
- รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

โอกาสในการแต่งเครื่องแบบสโมสร

ประกาศ ทบ. เรื่อง การแต่งเครื่องแบบสโมสรของข้าราชการ ทบ.
กำหนดให้

๑. ข้าราชการ ทบ. ที่ปฏิบัติงานในประเทศ เมื่อจะต้อง
แต่งเครื่องแบบสโมสร ให้ใช้เครื่องแบบสโมสร **อกอ่อน** และ
เครื่องแบบสโมสร**อกแข็ง**ได้

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกำหนดการของงานพิธีที่จะไปร่วม
สำหรับ งานนั้น **แต่ถ้าเป็นการภายในหน่วยจะใช้เครื่องแบบสโมสร
คอปิดก็ได้**

๒. ข้าราชการ ทบ. ที่ปฏิบัติงาน ณ ต่างประเทศ เช่น ผชท.ทบ. ไทย/
ต่างประเทศ ให้ใช้เครื่องแบบสโมสรได้ ๒ ชนิด คือ

๒.๑ เครื่องแบบสโมสรอกแข็ง ใช้สำหรับงานสำคัญ เช่น รัฐพิธี

๒.๒ เครื่องแบบสโมสรอกอ่อน ใช้สำหรับงานราตรีสโมสรทั่วไป เป็นต้น

๒.๓ การแต่งเครื่องแบบสโมสร ตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ให้เป็นไปตาม
กำหนดการของงานพิธีที่จะไปร่วมสำหรับงานนั้น

สำหรับเสื้อเชิ้ตที่ใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรนั้น **จะต้องไม่มี
กระเป๋าทิ้งอกเสื้อ** ส่วนประกอบของเครื่องแบบสโมสรชนิดต่าง ๆ ให้เป็นไป
ตามที่กฎกระทรวง ฯ กำหนด

การแต่งเครื่องแบบสโมสร

๑. ในประเทศ

- ใช้เครื่องแบบสโมสรอกอ่อนชนิดเดียว
- ถ้าเป็นการภายในหน่วย จะใช้เครื่องแบบสโมสรคอปิดก็ได้

๒. ต่างประเทศ

- เครื่องแบบสโมสรอกแข็ง งานรัฐพิธี
- เครื่องแบบสโมสรอกอ่อน งานราตรีสโมสรทั่วไป

๓. เสื้อเชิ้ตที่ใช้ประกอบ ต้องไม่มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อ

ข้อห้าม

ทหารประจำการออกไปนอกราชอาณาเขต
จะแต่งเครื่องแบบทหารไม่ได้

ข้อยกเว้น

โอกาสต่อไปนี้จึงให้แต่งเครื่องแบบได้

- ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อเจ้าหน้าที่นัดหมายให้แต่ง
- ไปดูการทหาร หรือไปสมาคมกับทหาร
- ไปฝึก หรือศึกษาวิชาทหารในต่างประเทศ

กฎกระทรวง (พ.ศ. 2500)

ออกตามความใน พรบ. เครื่องแบบทหาร พ.ศ. ๒๔๗๗
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.
๒๕๒๕ ว่าด้วย การคาดกระบี่ การใช้ถุงมือ และการใช้ผ้า
พันแขนทุกซ์

กระบี่

กระบี่ มี ๒ แบบ

๑. กระบี่นักเรียนนายร้อย นักเรียนแพทย์ทหาร
วิทยาลัยแพทย์พระมงกุฎเกล้าและ นักเรียนนายทหารแผนที่

- ยาวประมาณ **๔๐ ซม.**
- ปลายด้ามเป็นรูปหัวช้าง และกระบี่ทำด้วยโลหะสีทอง
ฝักทำด้วยโลหะสีเงิน ตอนต้นของฝักและปลายฝักหุ้มด้วย
โลหะสีทอง
- **มีห่วง ๒ ห่วงทำด้วยโลหะสีทอง**
- **มีสายกระบี่ ๒ สาย กว้างสายละ ๒ ซม.ทำด้วยหนังสีดำ**

๒. กระบี่นายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ

ยาวประมาณ ๙๐ ซม.

ทำด้วยโลหะสีเงิน ปลายด้ามเป็นหัวช้าง มีกระบ้งและโกร่ง ที่โกร่งด้านนอกมีรูปตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มีพู่ไหมทอง หรือไหมสีเหลืองประกอบ

ที่ฝักมีห่วง ๑ ห่วง

มีสายกระบี่ หรือ ฝักกระบี่ประกอบ

สายกระบี่สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ใช้หนังสีแดง ด้านนอกมีแถบไหมทอง

นายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ใช้หนังสีน้ำตาล ไม่มีแถบไหมทอง

ลักษณะของกระบี่

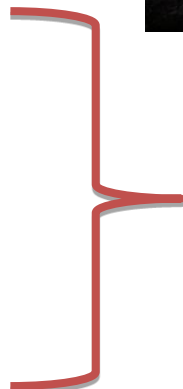
ทบ.

มีความยาว 90 cm. ทำด้วยโลหะสีเงิน ปลายด้ามรูปหัว
ช้าง มีกระบ้ง และโกร่ง มีตราแผ่นดินในรัชกาลที่ 5
มีห่วงแขวน 1 ห่วง

ทอ.

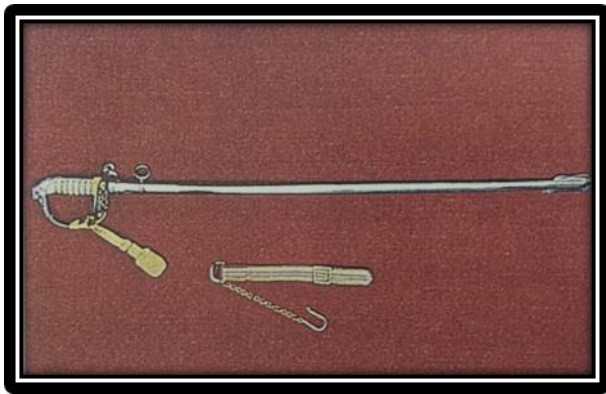

มีความยาว 85 cm. ทำด้วยโลหะสีทอง ปลายด้ามรูปหัว
ช้าง มีกระบ้ง และโกร่ง มีห่วงแขวนกระบี่ 2 ห่วง ปลาย
หุ้มฝักทำด้วยโลหะสีทอง

ทร.

๓๖. ยาว ๕๘ cm.

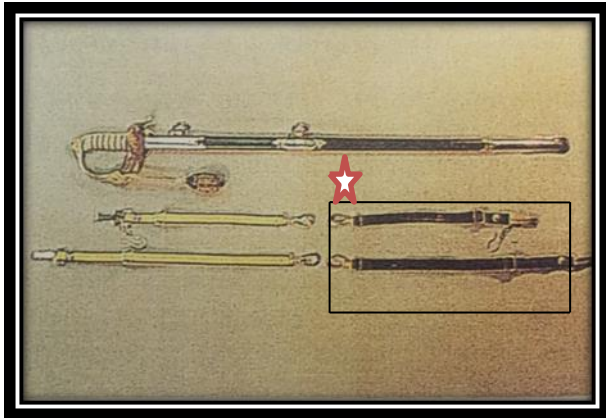

- พู่กระบี่ **ไหมทอง**

- สายกระบี่สายหนังหรือหนังเทียมสีแดง มีแถบไหมทอง

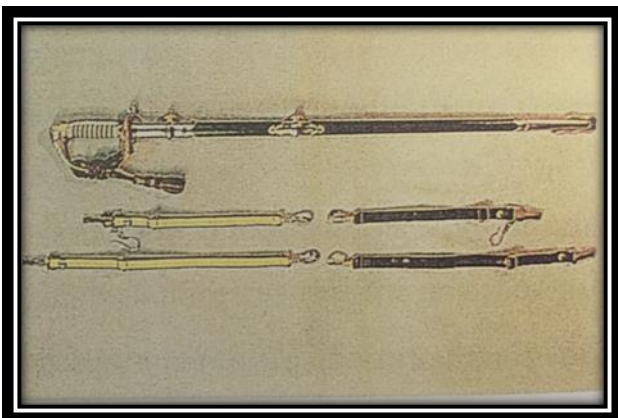
ทบ.

- พู่กระบี่ **ไหมทอง**

- สายกระบี่สายหนังหรือหนังเทียมสีน้ำเงินดำ และสายหนังหรือหนังเทียมสีเทา มีแถบไหมทอง

ทอ.

- พู่กระบี่ **ไหมทองขัดไหมน้ำเงิน**

- สายกระบี่สายหนังหรือหนังเทียมสีดำ และสายสักหลาดแถบไหมทอง

ทร.

*สายหนังดำ ใช้เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว และปกติคอเบะ

*สายสักหลาดแถบไหมทอง ใช้เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เต็มยศ

การคาดกระบี่

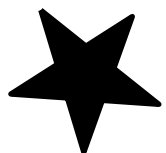
โอกาสต่อไปนี้ให้คาดกระบี่

- คุมหรือประจำแถวเป็นกองทหารเกียรติยศ หรือเวลาแห่หน้าหรือแห่ตามเสด็จ

- คุมหรือประจำแถวรับการตรวจพลสวนสนามซึ่งกระทำเป็นพิเศษ และมีได้ต่อเนื่องกับการฝึกอย่างอื่น

- ไปในงานพระราชพิธี หรือ รัฐพิธีตามหมายกำหนดการ

หรือเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสต่าง ๆ ที่เป็นราชการ

ยกเว้น งานสโมสรสันนิบาต (The grand reception)

- ไปในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนของทหาร
 - เป็นตุลาการศาลทหารเวลาพิจารณาคดี ณ ที่ตั้งศาลปกติ
 - ไปในงานพระราชทานเพลิงศพ/ฌาปนกิจศพทหาร/ตำรวจ หรือฝังศพทหาร/ตำรวจตามประเพณีลัทธิ หรือศาสนาที่ไม่
เผาศพ
- **** เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ
เครื่องแบบเต็มยศ

- ในงานที่ให้แต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบปกติ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เว้น ในงานสโมสรสันนิบาต

- ไปลงนาม ถวายพระพรในสมุด ซึ่งสำนักพระราชวังจัดเตรียมไว้เนื่องในพิธีต่างๆซึ่งถือว่าเป็นการไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทที่เป็นทางการ
- งานซึ่งเป็นกิจการภายใน ที่ รมต.ว่าการกระทรวงกลาโหม หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม ผบ.ทบ. ,ผบ.ทร.หรือ ผบ.ทอ. สั่งให้คาดกระบี่เป็นการเฉพาะการ

- งานพระราชทานเพลิงศพพลเรือน ที่มีหมายกำหนดการ
- งานพระราชทานเพลิงศพ หรืองานฌาปนกิจศพ หรืองานศพตามประเพณี ลัทธิ หรือศาสนาที่ไม่เผาศพ ของอส.ทพ. ที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ในการรบ

เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบเต็มยศ

การคาดคะเนในงานพิธีต่าง ๆ

- งานพระราชทานเพลิงศพพลเรือน แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
ข้าราชการทหารที่ไปร่วมงานไม่ต้องคาดคะเน เว้นข้าราชการทหารที่มี
หน้าที่ถวายการรักษา ราชองครักษ์ และผู้ที่โปรดเกล้า ๆ ต้องคาดคะเน
- งานพระราชทานเพลิงศพพลเรือน ที่มีหมายกำหนดการให้แต่งเครื่องแบบ
ครึ่งยศ หรือเครื่องแบบเต็มยศ **ต้องคาดคะเน**
- งานสโมสรสันนิบาต งานพระราชทานเลี้ยงที่พระที่นั่งบรมพิมาน
แต่งเครื่องแบบเต็มยศ งดการคาดคะเน **เว้นผู้เข้าเฝ้าตามเสด็จต้องคาด
คะเน และถอดหมวกมิได้**

โอกาสต่อไปนี้ไม่ต้องคาดกระบี่

- งานพระราชทานเพลิงศพพลเรือน แม่ K หรือ Q จะเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ ทหารที่ไปร่วมงานไม่ต้องคาดกระบี่ เว้น ผู้ที่มีหน้าที่ถวายอารักขา ราชองครักษ์ และผู้ที่โปรดเกล้าให้เข้าเฝ้า
- งานสโมสรสันนิบาตที่ทำเนียบรัฐบาล หรืองานพระราชทานเลี้ยง ที่สั่งไม่ต้องคาดกระบี่ ทั้งที่แต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เว้น ผู้ที่มีหน้าที่เข้าเฝ้าตามเสด็จ และถอดหมวกไม่ได้ เพราะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่

- งานต่างๆซึ่งไม่ใช่งานของทางราชการ โดยทางราชการกระทรวงทบวงกรมต่างๆ

มิได้จัดงานนั้นขึ้นโดยตรง แม้ K หรือ Q จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานหรือไปในงานนั้น นายทหารที่ได้รับเชิญไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในงานดังกล่าวก็ไม่ต้องคาดกระบี่ เพราะมิใช่เป็นการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทที่เป็นทางการ

******* สำหรับบางงานแม้มิใช่งานของทางราชการ แต่ทางราชการก็ได้เข้าไปเกี่ยว

ข้องร่วมดำเนินงานอยู่ด้วยเป็นอันมากพอจะอนุมานถือว่าเป็นงานของราชการได้ และ กท.พิจารณาเห็นเป็นการสมควรให้นายทหารที่ได้รับเชิญไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในงานดังกล่าว **คาดกระบี่** กท.จะออกหนังสือแจ้งเป็นงานๆ เช่น

พิธีเปิดงานกาชาดของสภาอากาศไทย

การใช้ถุงมือ

ถุงมือประกอบเครื่องแบบทหารมี ๓ สี

○ สีขาว

○ สีน้ำตาล

○ สีน้ำตาล

นายทหารสัญญาบัตรใช้ถุงมือสีขาว หรือสีนวลในโอกาส

- ทหารในกองเกียรติยศ
- ที่กำหนดให้คาดกระบี่
- ที่กำหนดให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- ✓ ในโอกาสอื่นใช้ถุงมือสีน้ำตาลได้ เช่น ในเวลา
อากาศหนาว, ในเวลาขับรถหรือขี่ม้า ซึ่งมีได้
กำหนดให้ใช้ถุงมือสีขาวหรือสีนวล

การใช้ผ้าพันแขนทุกข้อม

ผ้าพันแขนทุกข้อมสีดำมีขนาดความกว้าง

ระหว่าง ๗ ซม. และ ๑๐ ซม.

ใช้พันรอบแขนเสื้อข้างซ้ายเหนือศอกพองาม

**** ถ้าเครื่องหมายยศ ส.ต.-ส.อ. กึ่งกลางศอกหัวไหล่**

โอกาสในการใช้ผ้าพันแขนทุกซ์

➔ งานพระราชทานเพลิงศพ

➔ งานฌาปนกิจศพ ฝังศพ เเผาศพตาม

ประเพณี

➔ ตามหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือ

คำสั่งให้ไว้ทุกซ์

กรณีให้งดผ้าพันแขนทุกขั้ว

➔ สวมเครื่องแบบที่ใช้เสื้อคอพับ

เครื่องแบบสโมสร

➔ เมื่ออยู่ในแถวหรือเป็นผู้ควบคุมแถว

มีหมายกำหนดการหรือคำสั่ง กท.ให้ไว้

ทุกขั้ว

เครื่องแบบที่ประดับแพรแถบย่อ

- เครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอแบะ (ทบ.)
- เครื่องแบบปกติกาภิคอแบะ (ทร.)
- เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ (ทอ.)
- เครื่องแบบปกติขาว
- เครื่องแบบปกติที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
เช่นเครื่องแบบปกติคอพับ (ที่ไม่ประดับคือ??)

การใช้แพรแถบประกอบเครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอพับ

ข้อห้าม

- ใช้กรอบโลหะสีทองล้อมรอบแพรแถบมาประดับที่อกเสื้อเครื่องแบบ
- ใช้แพรแถบเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ประเภทเหรียญที่ระลึกต่าง ๆ มาประดับโดยไม่ทราบสิทธิของผู้ประดับ เช่น แพรแถบเหรียญงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๐๐ คือผู้ที่มีชีวิตอยู่ในวันฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ นั้น

เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ให้ใช้แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ทำเป็นแถบ
สูง ๑.๕ ซม.กว้าง ๓ ซม.ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋าบน

การใช้แพรแถบ

ประกอบเครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอพับ

ขนาดแพรแถบ

- สูง ประมาณ 1.5 ซม.
- กว้าง ประมาณ 3 ซม.
- เรียงกันเป็นแถว ไม่เกิน 5 แถบ
- ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋าบน

ป้ายชื่อแบบใหม่

ระเบียบ กท.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ(ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๑

ทำด้วยโลหะหรือพลาสติกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

กว้าง ๒ ซม. ยาว ๗.๕ ซม.หนา ๐.๑ ซม.

พื้นป้ายด้านที่จะสลักชื่อเป็นสีดำมีเส้นขอบขาว ๐.๑ ซม.

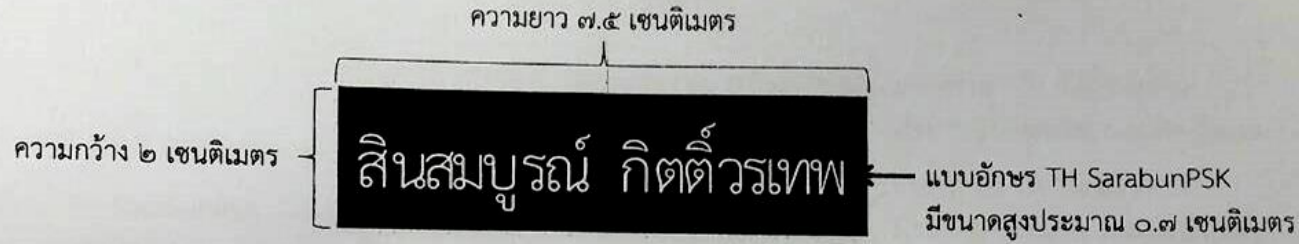

- สลัก ชื่อ ชื่อสกุล ตัวอักษรบรรจงสีขาวแบบอักษร TH Sarabun PSK เป็น

ภาษาไทย ขนาด สูง ๐.๗ ซม. (และไม่ต้องระบุยศ)

ผนวก ก

รูปแบบป้ายชื่อสลักตัวอักษรเป็นภาษาไทย

- ทำด้วยโลหะหรือพลาสติกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตรหนา ๐.๑ เซนติเมตร พื้นป้ายด้านที่สลักตัวอักษรเป็นสีดำ มีเส้นขอบสีขาว ประมาณ ๐.๑ เซนติเมตร
- สลักชื่อตัวและชื่อสกุลเป็นภาษาไทยด้วยตัวอักษรบรรจงสีขาว แบบอักษร TH SarabunPSK มีขนาดสูงประมาณ ๐.๗ เซนติเมตร

หมายเหตุ :- กรณีจำนวนอักษรของชื่อ และสกุล มีความยาวเกินกว่าหนึ่งบรรทัด ของป้ายชื่อที่กำหนด ให้สามารถลดขนาดอักษร ให้อยู่ในหนึ่งบรรทัดได้ตามเหมาะสม โดยให้มีช่องว่างระหว่างขอบซ้ายขวา อย่างน้อยประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร

หมายเหตุ กรณีจำนวนอักษรของชื่อ และสกุล มีขนาดยาวเกินกว่าหนึ่งบรรทัด ของป้ายชื่อที่กำหนดให้สามารถลดขนาดอักษร โดยให้มีช่องว่างระหว่างขอบซ้ายขวาอย่างน้อยประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร

ป้ายชื่อแบบเดิม (ที่มีข้อความภาษาอังกฤษ)

ป้ายชื่อที่ใช้แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล ยศ และชื่อหน่วยราชการสังกัด (**ไม่ได้ยกเลิก**) แต่ใช้ในโอกาสทำการฝึกหรือศึกษาอบรมร่วมกับต่างประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ร่วมหรือเกี่ยวกับต่างประเทศ หรือไป**ราชการต่างประเทศ**

ป้ายชื่อแบบเดิม (ที่มีข้อความภาษาอังกฤษ)

ระเบียบ กท.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ(ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๑

ทำด้วยโลหะหรือพลาสติกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

กว้าง ๒.๕ ซม. ยาว ๗.๕ ซม. หนา ๐.๑ ซม.

พื้นป้ายด้านที่จะสลักชื่อเป็นสีดำมีเส้นขอบขาว ๐.๑ ซม.

แถบบน สลัก ชื่อ ชื่อสกุล ตัวอักษรบรรจงสีขาวแบบอักษร TH Sarabun PSK เป็นภาษาไทย ขนาด สูง ๐.๔ ซม.

แถวกกลาง สลักเฉพาะชื่อตัวภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ ขนาดสูง ๐.๓ ซม.

แถวล่าง - ด้านซ้ายเป็นคำย่อยศภาษาอังกฤษขนาดสูง ๐.๓ ซม.

- ด้านขวาเป็นคำย่อชื่อส่วนราชการภาษาอังกฤษขนาดสูง ๐.๓ ซม.

ผู้ที่ต้องติดป้ายชื่อ

ข้าราชการกลาโหมประจำการ

นักเรียนทหาร

ทหารกองประจำการ

ลูกจ้างในสังกัด กท.

พนักงานราชการ

การติดป้ายชื่อ

ในโอกาสที่สวมเครื่องแบบขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ติดกึ่งกลางเหนือกระเป๋ابนของเสื้อด้านขวา **๑ ซม.**
กรณีไม่มีกระเป๋ابนให้ติดตรงกลางอกเสื้อด้านขวา
สูงต่ำพองาม

ยศชั้นประทวน

สิบตรี

สิบโท

สิบเอก

ยศชั้นจ่านายสิบ

จ่าสิบตรี

จ่าสิบโท

จ่าสิบเอก

จ.ส.อ.(พิเศษ)

จ.ส.อ.อัตราเงินเดือนเปลี่ยนเป็น จ.ส.อ.พิเศษ (จาก ป. 2 เป็น ป.3)

ยศชั้นสัญญาบัตร

ชั้นนายร้อย

ร้อยตรี

ร้อยโท

ร้อยเอก

ชั้นนายพัน

พันตรี

พันโท

พันเอก

ชั้นพนักเอก (พิเศษ)

พนักเอก อัตรารเงินเดือน พ.อ.(พิเศษ)

ชั้นนายพล

พลตรี

พลโท

พลเอก

ชั้นยศจอมพล

ปัจจุบันไม่มีการพระราชทาน

เครื่องหมายยศทหาร ๓ กองทัพ

ทหารบก

ทหารเรือ

ทหารอากาศ

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

พลประทิว พลประทิว พลประทิว

การตัดป้ายชื่อและเครื่องหมายของนายทหารประทวนชั้นนายสิบ และ ชั้นจ่า

เครื่องหมายเหล่า และ เครื่องหมายสังกัด

ทหารนอกประจำการชั้นยศ ส.ต. – พ.อ.

ใช้เครื่องหมายเหล่าครั้งสุดท้ายติดที่คอเสื้อข้างขวา

และติดอักษร นก ที่คอเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายเหล่า และ เครื่องหมายสังกัด

- นายทหารที่ดำรงตำแหน่งเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการ
- ยศตั้งแต่ พ.อ.รับเงินเดือน ระดับ น.๔ ลงมา
- ทิศเครื่องหมายเหล่าเดิมที่คอเสื้อข้างขวา
แทนเครื่องหมายโลหะสีทองรูปดาว ๕ กลีบ
- การใช้สายยงยศ และการประดับเข็ม ตามกฎกระทรวงฯ

เครื่องหมายผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการ

เครื่องหมายเหล่าทหารบก

๑๓) เหล่า ทำด้วยโลหะสีทอง

เหล่า ร.
รูปปืนเล็กไขว้ประกอบบกับทับกระสุน

เหล่า ม.
รูปกระบี่ไขว้ประกอบด้วยเกือกม้าและรถถัง

เหล่า ป.
รูปปืนใหญ่ไขว้ประกอบบกับลูกกระเบิดมีเปลว

เครื่องหมายเหล่าทหารบก

เหล่า ช.
รูปพลั่วกับขวานไขว้ประกอบด้วยสมอ

เหล่า ส.
รูปสายฟ้าประกอบด้วยจักร

เหล่า ขส.
รูปพวงมาลัยเรือประกอบด้วยจักรและปีกนกบนแผ่นโล่

เหล่า สพ.
รูประเบิดมีเปลว

เครื่องหมายเหล่าทหารบก

เหล่า พล.
รูปกระบี่ไขว้ประกอบด้วยจักรสามจักร

เหล่า สท.
รูปปืนพกไขว้ประกอบด้วยจักร

เหล่า สบ.
รูปกระบี่กับปากไก่ไขว้ประกอบด้วยหนังสือ

เหล่า กก.
รูปกระบี่ไขว้ประกอบด้วยข้างสามเศียร

เครื่องหมายเหล่าทหารบก

เหล่า ธน.
รูปพระศูลฟ้าห้ประกอบด้วยจักร

เหล่า พ.
รูปพญานาคคู่พันคบเพลิง

เหล่า ผท.
รูปกระบี่ไขว้ประกอบด้วยกล้องส่อง

เหล่า กส.
รูปพญานาคไขว้ประกอบด้วยเกือกม้า

เครื่องหมายเหล่าทหารบก

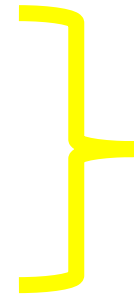
เหล่า ดย.
รูปพิณ

เหล่า ขว.
รูปสายฟ้ากับลูกศรไขว้ประกอบบกับดาวแปด
แฉกบนแผ่นโล่

เครื่องหมายสังกัด

สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

กองบัญชาการกองทัพไทย

ทท.

สังกัดกองทัพบก

ส่วนกลาง และส่วนการศึกษา	ใช้อักษร
กองบัญชาการกองทัพบก	ทบ
สำนักงานเลขาธิการกองทัพบก	
สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก	
กรมกำลังพลทหารบก	ปช
กรมจเรทหารบก	กพ
	จบ

เครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ

เครื่องหมายนักโดดร่ม

15-25

35 up

นักโดดร่ม ทบ. ชั้นที่ ๑

นักโดดร่ม ทบ. ชั้นที่ ๒

*** เครื่องแบบฝึก เครื่องแบบสนาม ใช้เป็นด้ายมันหรือ ไหม

5

นักโดดร่ม ทบ. ชั้นที่ ๓

นักโดดร่ม ทบ.ชั้นนักโดดร่มตมดักดี

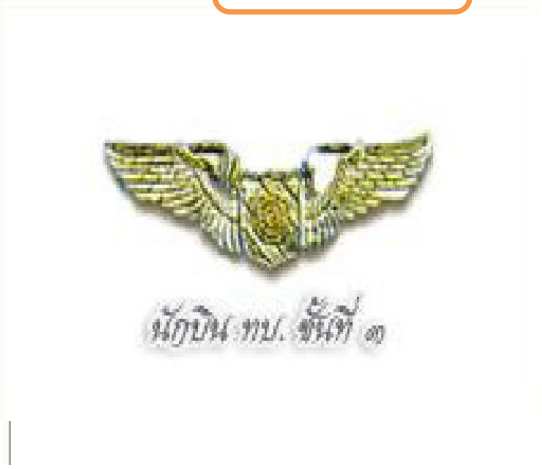
เงิน 7,000 นายทหารฯ / นายสิบ 5,200 ถ้าอยู่หน่วยที่ใช้จู้โจม 8,000 และ 6,000

เครื่องหมายแสดงความสามารถในการบิน

1600 hr up

>700 hr

<700 hr

ค่าปีก 13,200 บาท

และ

14,600 บาท³⁴

เครื่องหมายนักทำลายวัตถุระเบิด

เครื่องหมายทหารจู่โจม

ทหารจู่โจม ทบ.

เครื่องหมายแสดงความสามารถในการพักร่ม ช่อมบ่ารุง และส่งกำลังบำรุงทางอากาศ

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติทหารเสือ

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติทหารเสือราชินี

ทหารซึ่งเป็นกรรมการตรวจเลือก
ใช้ปลดอกแขน
ทำด้วยสั๊กหลอด/เส้นจีสีแดง
กว้าง 7 ซม. ขลิบริมแดงข้างละ 0.5 ซม.

ทหารซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในการ
ตรวจเลือก ใช้ปลอกแขน
ทำด้วยสั๊กหลอด/เสิร์จสีน้ำเงิน
กว้าง 7 ซม. ขลิบริมแดงข้างละ 0.5 ซม.

เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ กองทัพบก

ข้อห้ามสำหรับทหารหญิงและลูกจ้าง

- ๑ ห้ามมิให้แต่งหน้า ทาปาก เขียนคิ้วให้เข้ม
- ๒ ไม่สวมใส่ต่างหูที่มีห้อยระย้า สร้อยข้อมือไม่อนุญาตให้สวมใส่
- ๓ สวมแหวนได้ไม่เกิน ๑ วง
- ๔ ไม่ปล่อยผมยาวประบ่า หรือปิดอินธนู ต้องขมวดปลายผม
- ๕ ห้ามไว้ผมทรงม้า ผมเปีย ผมแกละ ผมทรงหางม้า หรือตาม
สมัยนิยม
- ๖ อุปกรณ์ตกแต่งทรงผม ใช้กิ๊บ หนีบ หรือโบว์ผูกผมขนาดเล็กสีดำ
- ๗ ไม่ควรใส่กระโปรงสั้นเหนือเข่า

๘ ไม่ใส่สายสร้อยเกิน ๑ เส้น และไม่สั้นจนไม่พันคอเสื้อต้องใส่ให้มิดชิด

๙ ไม่โกรกสีผมจนเด่นชัด หรือผิดธรรมชาติ

๑๐ กระเป๋ามี ๒ ชนิด

- สีดำขนาดใหญ่มีสายสะพาย สะพายที่ไหล่ซ้ายห้อยลงมาใต้แนวเอว

- สีดำขนาดเล็ก ให้ถือด้วยมือซ้าย ไม่มีลวดลาย ตามแฟชั่น

๑๑ ห้ามใส่เครื่องแบบหากตั้งครุฑเกิน ๓ เดือน ใส่สีตามเหล่าทัพ

๑๒ การสวมใส่กางเกง นิยมสวมใส่เฉพาะกรณีปฏิบัติงานภาคสนาม

๑๓ ห้ามใส่รองเท้าแตะขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ

✓

✓

X

กระเป๋าถือมี 2 แบบ คือ

1. กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่
ทำด้วยหนัง/หนังเทียมรูป
สี่เหลี่ยมผืนผ้า
สูง 20 ซม. ยาว 30 ซม มี
สายสะพาย

2. กระเป๋าถือสีดำขนาดเล็ก
ทำด้วยหนัง/หนังเทียม
สูง 15 ซม.
ยาว 20 ซม
ไม่มีสายสะพาย

X

X

X

100

ผู้ที่มีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป ให้งดการแต่งเครื่องแบบ
และใช้เสื้อคลุมท้องสีตามเหล่าทัพ

สายงยศ

สายงยศใช้ประกอบเครื่องแบบ

ฝ่ายเสนาธิการ

ราชองครักษ์

นายทหารคนสนิท

สายงยศมี ๒ ชนิด คือ ไหมสีเหลือง และดั้นสี

ทอง แยกตามลักษณะการใช้ดังนี้

สายยศฝ่ายเสนาธิการ

โหมตีเหลืองใช้ในกรณี

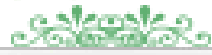

- แต่งเครื่องแบบปกติขาว **ไม่ประดับ**

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- แต่งเครื่องแบบปกติกากี **แถมเขียว**

คอแบะไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบปกติกาภิเษมเขี้ยวคอพับ

ใช้สายยงยศ ไหมสีเหลือง เฉพาะสาย
เกลี้ยง 1 เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมา
คล้องที่ตุ้มอกเสื้อเม็ดที่ 2

ปลายสายรวมติดใต้อินทรธนูข้างขวา

กฎหมาย ใช้ในกรณี

- ❑ แต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติกากีกรม
เขียวคอแบะ ซึ่งประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - ❑ เครื่องแบบครึ่งยศ
- ❑ เครื่องแบบเต็มยศ (เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์)
 - ❑ เครื่องแบบสโมสร
- ❑ เครื่องแบบกันหนาวที่ใช้เสื้อชั้นนอกคอปกสีน้ำเงิน

➤ นายทหารคนสนิท ใช้ไหมตีเหลืองและไหม

ทอง

เช่นเดียวกับฝ่ายเสนาธิการ

□ เครื่องแบบปกติก็เกมเขี้ยวคอพับ

ใช้สายยงยศไหมตีเหลืองเกลี้ยง 1 เส้น

ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้

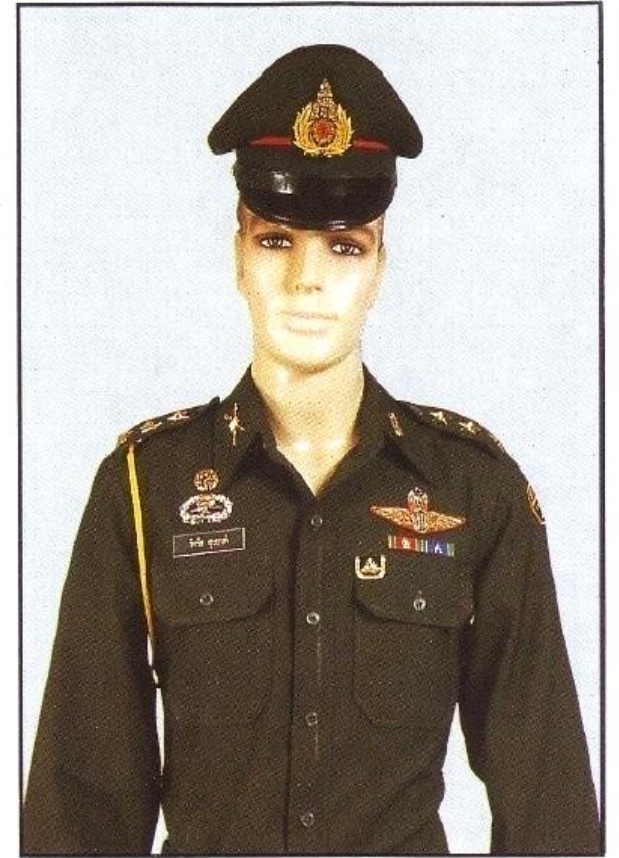
อินทรรณู ข้างขวา

สายยงยศใหม่ทอง

สายยงยศใหม่สีเหลือง

สายยงยศใหม่สีเหลืองเกลี้ยง

เป็นทั้งฝ่ายเสรี และ ทส.

นายทหารที่ซึ่งใช้สายยงยศเสนาธิการ

และ ดำรงตำแหน่งนายทหารคนสนิท

ใช้สายยงยศเสนาธิการอย่างเดียว

สายงยงศรราชองค์รักษ์

โหมตีเหลือง ใช้ในกรณี

△ เครื่องแบบปกติขาว/กากีแกมเขียวคอแบะ

ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โหมทอง ใช้ในกรณี

△ เครื่องแบบปกติขาว/กากีแกมเขียวคอแบะ

ที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องหมายราชองครักษ์

❖ นายทหารที่เป็นราชองครักษ์ ใช้สาย
ยงยศ และเครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธย
ดังนี้

๑. สายยงยศ เป็นสายถัก ๒เส้น ประกอบตุ้ม
โลหะ ๒ตุ้ม สายเกลี้ยง ๒เส้น ปลายสายรวม

❖ (เมื่อแต่งเครื่องแบบที่มีได้กำหนดให้ใช้สาย
ยงยศจาของครักษ์ ก็ให้ใช้สายยงยศอย่างอื่น
ในโอกาสที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ หรือในโอกาส
อันควรได้ด้วย)

เครื่องหมายอักษร
พระปรมาภิไธย

๒. เครื่องหมายอักษรพระ
ปรมาภิไธย ใช้รูปอักษร

พระปรมาภิไธยย่อในองค์
พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ตนเป็น
ราชองค์รักษ์ภายใต้เลขลำดับรัชกาล
และพระมหามงกุฎ

ติดบนอินทราชูข้างขวาให้ยอดพระ
มหามงกุฎอยู่ ทางด้านคอ

เครื่องหมายอักษร พระปรมาภิไธย

- หมายเลข ๑๐ แสดงถึง พระมหากษัตริย์ในรัชกาล
ที่ ๑๐

- ว.ป.ร. แสดงถึง อักษรพระปรมาภิไธย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ
บดินทรเทพยวรางกูร”

- ความหมายของสีตัวอักษร

ว. สีขาวนวล สื่อถึง วันพระราชสมภพ

(วันจันทร์ นับตามคติมหาทักษา)

ป. สีเหลือง สื่อถึง วันพระราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙

ร. สีฟ้า สื่อถึง วันพระราชสมภพ

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙

ทหารบก

✓ ติดที่กึ่งกลางอินทราษู โดยมีต้องประดับเครื่องหมายยศ

★ (แต่งเครื่องแบบฝึก, เครื่องแบบสนาม งดติด) ★

เครื่องหมาย
ราชอัครักษ์

❖ ผู้ที่เคยเป็นราชองครักษ์ในรัชกาลใด เมื่อพ้นจากตำแหน่ง

จะได้รับพระราชทาน เข็มอักษรพระปรมาภิไธยย่อประกอบด้วย
แพรแถบเป็นเกียรติยศ ให้ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ابน
(ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดอยู่แล้ว ให้ติดเครื่องหมายนี้เหนือขึ้นไป)

ทบ.สีทอง

ทร.และ ทอ.สีเงิน

นายทหารราชองครักษ์

นายทหารราชองครักษ์

ขณะทำการในหน้าที่ประจำ
พระองค์ เช่น รับ นำ ตาม หรือ
แข่งเสด็จหรือไปในการต่างๆใน
หน้าที่ราชองครักษ์

ใช้ปลอกแขนสักหลาดสีน้ำ
เงินดำ สวมที่แขนเสื้อข้างซ้าย
เหนือข้อศอก

เครื่องหมายทหารในหน่วยทหารรักษาพระองค์

อักษรย่อพระนามาภิไธยย่อ สผ

ทหารที่ประดับคือ กองพันทหารม้าที่ 6 ใน
สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

อักษรย่อพระนามาภิไธยย่อ รร 6

ทหารที่ประดับคือ ทหารม้ารักษาพระองค์ ใน
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เครื่องหมายทหารในหน่วยทหารรักษาพระองค์

อักษรย่อพระนามาภิไธยย่อ สก

ทหารที่ประดับคือ ทหารม้าในหน่วยรักษาพระองค์ ใน
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

อักษรย่อพระนามาภิไธยย่อ สว

ทหารที่ประดับคือ กองพันทหารม้าที่ 6 ใน
สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

พระพันปีหลวงรัชกาลที่ 6 และ รัชกาลที่ 7

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงกลาโหม
ที่ ๔๖๒/๒๕๖๒

เรื่อง การประดับเข็มที่ระลึกตราสัญลักษณ์พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

ภาพตัวอย่าง

การประดับเข็มที่ระลึกตราสัญลักษณ์พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

กรณีประดับเข็มที่ระลึกฯ ร่วมกับเข็มที่ระลึกงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

กรณีประดับเข็มที่ระลึกฯ ร่วมกับอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร

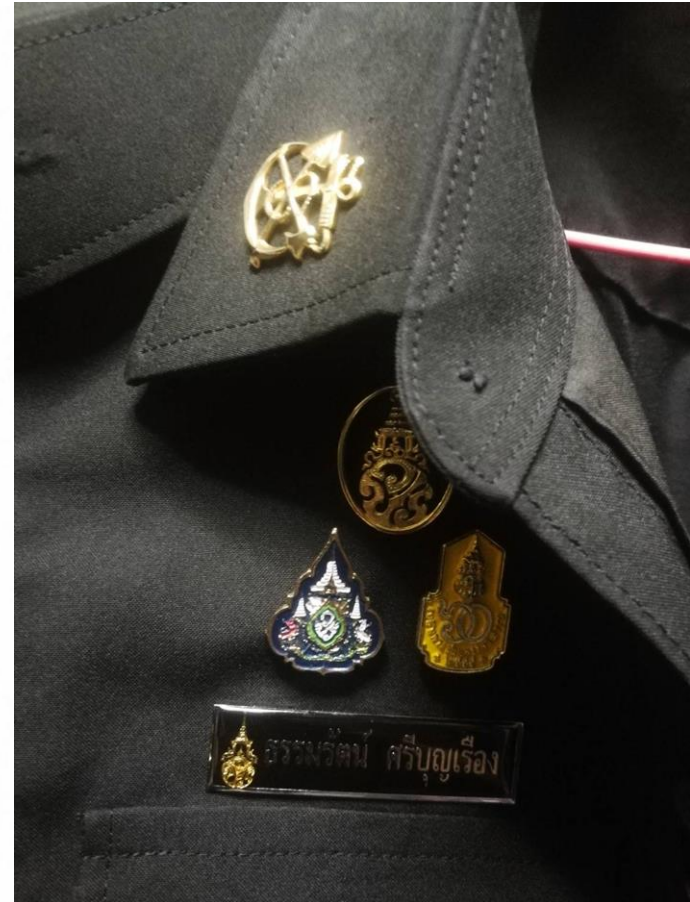
- ๒ -

กรณีประดับเข็มที่ระลึกฯ ร่วมกับเข็มที่ระลึกงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และอักษรพระปรมาภิไธยย่อ วปร

กรณีประดับเข็มที่ระลึกฯ ร่วมกับเข็มที่ระลึกงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และอักษรพระปรมาภิไธยย่อหรืออักษรพระนามภิไธยย่อ

ตัวอย่างงาน วันที่ 12 สิงหาคม

วิธีประดับเข็ม สก.

ชุดเต็มยศ

ชุดปกติขาว

ชุดสากลนิยม ชุดไทย ประดับออกเสื่อด้านซ้าย

ชุดสุภาพ ระดับบอกระดับชั้น

การแต่งเครื่องแบบและการไว้ทรงผมของ ทหารหญิง

๑. การแต่งเครื่องแบบ

๑.๑ ลักษณะและขนาดเสื้อ กระโปรง รองเท้า และ
กระเป๋าสื่อ ให้ปฏิบัติ ตามกฎกระทรวงฯ ของแต่ละเหล่าทัพ

สำหรับผ้าที่ใช้ตัดเครื่องแบบควรเป็นผ้าที่มีเนื้อผ้าไม่บาง

จนเกินไป และไม่ควรตัดรัดรูป

๑.๒ ผู้ที่มีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป ให้งดการแต่ง
เครื่องแบบ และใช้เสื้อคลุมท้องสีตามเหล่าทัพ

๒. การไว้ทรงผม

๒.๑ การไว้ทรงผมควรจะขมวดปลายผมให้เรียบร้อย **ไม่ปล่อยให้ผมยาวประบ่า หรือปรกบ่าจนปิดอินทนู**

๒.๒ หากจำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์ตกแต่งทรงผมประกอบ ก็ควรใช้กิ๊บหรือริบบิ้นขนาดเล็กที่เป็นสีเดียวกับสีผม (สีดำ)

๒.๓ ห้ามไว้ผมเปีย ผมแกละ ผมทรงหางม้า
ผมม้า (ผมปรกหน้า) หรือทรงผมอื่นที่ไม่

เหมาะสม

๒.๔ ห้ามใช้ครีมแต่งผมหรือสารอื่นใดตกแต่ง
ทรงผมให้มองดูแล้วเหมือนผมเปียกตามสมัณนิยม
ในปัจจุบัน

❖ ข้าราชการกล้าโหมพลเรือนหญิงและลูกจ้าง
ในสังกัด กท. ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับทหารหญิงโดย

ฉบับ

เรื่อง การแต่งกายเครื่องแบบทหารไปงานสังคมต่างๆ

ตามบันทึกข้อความ สภาสภาโหม ที่ กห ๐๒๐๒/ว๑๑๓๕ ลง 15 ม.ค.๒๒ เรื่องการแต่งกายเครื่องแบบทหารไปงานสังคมต่างๆ

ด้วยในการประชุมสภาสภาโหม ครั้งที่ ๑๒/๒๑ เมื่อ ๑๓ ธ.ค.๒๑ ที่ประชุมได้พิจารณา เรื่องการแต่งกายแบบทหารไปงานสังคมต่างๆ แล้ว มีมติเห็นชอบด้วยในการที่ข้าราชการทหารจะแต่งเครื่องแบบปกติคอพับไปร่วมงานสังคมต่างๆ โดยถือว่าเป็นการให้เกียรติแก่งานนั้นๆ เว้นแต่งานสังคมที่เกี่ยวกับกิจการค้า จึงไม่ควรแต่งเครื่องแบบทหารไปร่วมงาน

จบการบรรยาย

